

Insektvold

Hvad er en insektvold?

En insektvold er en vold af jord eller tørv, som er hævet over den omgivende overflade. Et markskel kan udformes som en insektvold, men der kan også være tale om et gammelt solbeskinnet jorddige.

Flerårig insektvold med veletableret tuegræs.
Foto: Jørn Pagh Bertelsen.

Hvad er formålet?

Formålet med en insektvold er at fremme livet på marken. En insektvold fungerer i foråret som fouragerings-, -yngle- og spredningskorridor. Flerårig vegetation med åbne barjordspletter skaber særligt gunstige betingelser for insekter, herunder nytteinsekter, som begrænser opformering af bladlus. Insekterne er føde for de jordrugende fuglearter og ynglehabitat for fuglevildtet i juni og juli.

Hvem gavner det?

Smådyr, som har gavn af tiltaget, er løbebiller, edderkopper, vilde bier, græshopper og en række sommerfugle, hvis larver kan udvikle sig i uklippet vegetation, eksempelvis arter af randøje. En del bestøvende insekter, eksempelvis humlebier og enlige bier, etab-

lerer gerne ynglehuller på sydvendte jordflader eller i store gamle græstuer.

Mange insekter graver sig ned, og overvintrer i uforstyrret græstørv eller jord. Når insekterne trives på volden, er der gode fødesøgningsmuligheder for fugle, hvor insekter udgør en vigtig proteinrig fødekilde for de fleste arter, især i yngletiden.

Insektvold yder prima dækning i september.
Foto: Jørn Pagh Bertelsen.

Insektvold med tuegræs.
Foto: Jørn Pagh Bertelsen.

Hvor og hvordan etablerer man insektvolde?

Det er mest hensigtsmæssigt at placere insektvolden inde i marken, gerne som korridor og bindeled mellem eksisterende småbiotoper. Insektvolden anlægges altid, så den følger markens længderetning med undtagelse af forpløjningen på 18-24 meter.

Etablering af voldstrukturen sker med en kraftig landbrugsplov ved en simpel sammenpløjning af nogle dybe plovfurer på 40 – 45 cm i 0,7 meters højde - eventuelt efterfulgt af en let harvning. Der må ikke være dybe furer omkring volden, hvor kyllingerne kan dratte ned uden at kunne komme op igen. Voldens bredde tilstræbes at være 1,5 til 2 meter.

Tilsåning

Insektvolden tilsås med tuegræsser eller blomstrende og frøsættende flerårige urter. Nogle steder kan det være en fordel at undgå tuegræsser, da der ofte er rigeligt med langt græs i landskabet. Andre steder kan det være en fordel at vælge tuegræsser fremfor urter, da tuegræsser kan forsinke udvikling af rodukrudd. For at give så stor diversitet som muligt i den flerårige insektvold, kan insektvolden tilsås med arter, der fremmer en blomstrende og frøsættende urteflora. Blomsterne giver nektar til bier og sommerfugle gennem sommeren, og frøene giver føde til fugle og vildt.

Det kan f.eks. være arter som merian, vellugtende gulaks, alm. knopurt, stor knopurt, gul snerre, blåhat, alm. hvene, kamgræs, alm. røllike, alm. syre, håret høgeurt, almindelig kællingetand, rundbælg, rød kløver, bugtet kløver og musevikke.

Anlæg af vold i april med variabel risteplov.
Foto: Jørn Pagh Bertelsen.

Det kan dog være svært at få blandinger med disse arter. Udsædsmængden skal ikke være for stor.

Såning kan foretages med en ATV såmaskine eller håndsåning, som ofte vil være den nemmeste løsning i praksis, hvor frøene opblandes med sand og udsås manuelt hen over volden.

Håndsåning af insektvold.
Foto: Jørn Pagh Bertelsen.

Hvordan kan man se, at det virker?

Når insektvolden virker optimalt, vil det myldre og summe af liv omkring volden. Blomstrende urter vil tiltrække bier, sommerfugle og svirrefluer, og vegetationen vil tiltrække biller, edderkopper og græshopper. Insektvolden kan fungere som hønseskjul, hvis der er partier med tæt vegetation og vissent græs til redebygning.

Hvordan plejes insektvolde?

Når insektvolden er etableret, skal den ikke plejes. Vegetationen udvikler et permanent plantedække, som kvalitativt forbedres over flere år. Er der agertidsej og gråbynke pletvist, kan det være nødvendigt med pletvis slåning, som især er godt, hvis det afslåede fjernes. Volden bør ikke sprøjtes med pesticider.

Varighed

Insektvolden er en erstatning for tidligere lysåbne diger og må gerne forblive stedfast over en årrække.

Regler

Insektvolden kan etableres på alle støtteberettigede arealer og indgå som en del af den støtteberettigede mark. Den skal ikke indtegnes separat på markkortet. Læs om regler for tiltag på støtteberettigede marker i faktaarket: [Gør markerne til gode levesteder for markvildtet.](#)